

ایرانیان مقیم کشور امارات متحده عربی

شهریور ۹۹

بنیاد غیردولتی تحکیم سرمایه اجتماعی

خلاصه مدیریتی

امارات متحده عربی در حاشیه خلیج فارس با جمعیت ۹,۷۷۱,۰۰۰ نفر که بر اساس اطلاعات سازمان ملل ۸۷,۹٪ این جمعیت را مهاجران تشکیل می‌دهند، واقع گردیده است. بدلیل کمبود نیروی انسانی و به تبع آن نیروی متخصص و سرمایه گذار، این کشور تسهیلات مناسبی را برای مهاجران کشورهای مختلف در نظر گرفته است. به علاوه از نظر فاصله و موقعیت اقتصادی نیز این کشور مقصد مناسبی جهت مهاجرت ایرانیان در طول سالهای متمادی محسوب گردیده است. حدود ۶۰۰ هزار ایرانی در کشور امارات مقیم بوده که اکثر این افراد مشغول به فعالیتهای خدماتی می‌باشند. باید در نظر داشت برخی از ایرانیان مقیم امارات دارای وزن اقتصادی و در تحولات اقتصادی امارات ذی نفوذ می‌باشند، که از جمله آن می‌توان به گزارش بررسی حجم سرمایه گذاری خارج از کشور که حدود ۳۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۹ در کشور امارات تخمین زده شده و به علاوه حضور ۶۰۰۰ هزار بازرگان و ۸۵۰۰ شرکت ایرانی مستقر در امارات نیز اشاره نمود. لازم به ذکر است با توجه به شرایط اقتصادی کشور بدلیل تحریم های ایالات متحده تلاش حداکثری به منظور حفظ، همکاری بیشتر به منظور شکستن تحریم های ظالمانه و استفاده از سرمایه‌ی ایرانیان امارات را طلب می‌کند.

البته در دهه اخیر بدلیل اختلافات ایران و امارات به خصوص بر سر مسائل منطقه‌ای و کاهش روابط با امارات برخی مشکلات برای ایرانیان مقیم آن کشور از جانب دولت امارات پدید آمده است. از جمله این مشکلات می‌توان به تعطیلی کشاندن برخی مدارس و بیمارستان ایرانیان، تمدید نکردن اقامت برخی ایرانیان و همینطور مسدود نمودن حساب ایرانیان در راستای تحریم‌های ایالات متحده می‌توان اشاره نمود که سبب شده برخی از ایرانیان مقیم امارات به دیگر کشورها از جمله عمان، گرجستان و قطر روی بیاورند. این روند پس از توافق امارات با رژیم اشغالگر صهیونیستی نیز ادامه خواهد داشت و با حضور اسرائیل در امارات عرصه برای فعالان ایرانی به خصوص افرادی که در راستای منافع جمهوری اسلامی ایران نقش آفرینی می‌کنند، تنگ‌تر می‌گردد. در پایان پیشنهاد می‌گردد، با توجه به شرایط نامناسب ایرانیان در امارات در دهه اخیر، فرصت مناسبی جهت جذب این افراد به منظور بازگشت به کشور مهیا گردیده که نیازمند است تمهیدات لازم در این خصوص در دستور کار قرار گرفته شود. به علاوه پیشنهاد می‌گردد تلاش‌های جدی تری از جانب ایران برای رفع مشکلات ایرانیان مقیم امارات، تقویت هویت ملی و فعالیتهای فرهنگی صورت بگیرد چرا که فرصت سؤاستفاده از رژیم اشغالگر گرفته شده و این امر سبب پدید آمدن مشکلات امنیتی نگردد.

۱- معرفی اجمالی کشور امارات

امارات متحده عربی، کشوری پادشاهی که در جنوب غرب قاره آسیا و در شرق شبه جزیره عربستان، در خاورمیانه واقع شده و از جنوب با قطر و عربستان سعودی، از شرق با عمان و از شمال با خلیج فارس همسایه است. این کشور اتحادی از هفت شیخ‌نشین کوچک به نام‌های ابوظبی (که پایتختی را بر عهده دارد)، دبئی،

شارجه، عجمان، فجیره، راس‌الخیمه و ام‌القوین می‌باشد که پس از استقلال از بریتانیا در ۲ دسامبر ۱۹۷۱ میلادی شکل گرفته است.

بر اساس مواد ۱۲۰ و ۱۲۱ قانون اساسی امارات امور خارجی، دفاعی، مهاجرت، تابعین، کنترل هوایی و صدور مجوز پرواز و برخی صلاحیتهای دیگر همچون تنظیم روابط کار، بانکها، تعیین آبهای منطقه‌ای، استرداد مجرمان بر عهده دولت اتحاد گذاشته شده و بر اساس ماده ۱۱۶ کلیه مسئولیتهایی که به اتحادیه واگذار نشده بر عهده حکام ولایت خواهد بود.

۲- روابط میان ایران و امارات

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، کشور امارات متحده عربی یکی از اعضای فعال ضدایرانی بود که موجب ایجاد شورای همکاری خلیج فارس شد. این کشور انقلاب اسلامی ایران را خطری برای ثبات سیاسی خود می‌دانست؛ زیرا کشوری با سیاست‌های محافظه‌کاری نمی‌توانست کشوری با مواضع انقلابی را تحمل نماید. با آغاز جنگ تحمیلی، امارات متحده عربی همسو با دیگر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس به عراق مساعدتهایی را ارائه داده و صدام نیز درمقابل، از جزایر سه‌گانه ایرانی به‌عنوان جزایر عربی اشغال‌شده یاد می‌کرد.

با سیاست‌های اقتصادی حاکمان امارات متحده، به‌تدریج دبی به یکی از مناطق تجاری مهم غرب آسیا تبدیل شد که بخشی از آن مرهون تجارت ایرانیان در آنجا بود و هر روز نیز به سطح این تجارت افزوده شد و در اینجا شاهد دو سیاست متعارض ازسوی امارات متحده عربی بودیم؛ یکی سیاست‌های خصمانه ابوظبی به‌عنوان بزرگ‌ترین امارت امارات متحده عربی با جمهوری اسلامی ایران که هرچه توان اقتصادی‌اش به‌دلیل بالا رفتن قیمت انرژی بیشتر می‌شد، بر این مواضع افزوده و دیگری امارت دبی که حاکمان آن به‌دلیل سهم بالای تجاری با جمهوری اسلامی ایران روابط بهتری را نسبت به جمهوری اسلامی ایران داشته‌اند.

با اوج‌گیری تحولات بیداری اسلامی در سال ۲۰۱۱، سیاست‌های خصمانه امارات متحده عربی علیه جمهوری اسلامی ایران اوج گرفت؛ زیرا این کشور مانند اکثر کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس، اقدامات جمهوری اسلامی ایران را بخشی از زمینه‌های این تحولات می‌دانست.

این روند در پی تشدید اختلافات عربستان سعودی و جمهوری اسلامی ایران در اوایل سال ۲۰۱۶، به کاهش سطح روابط سیاسی تبدیل شد. مقامات امارات متحده عربی، حملات لفظی خود را علیه جمهوری اسلامی ایران تشدید کردند و اقداماتی را در این راستا همچون اقدامات ضدایرانی در نهادهای بین‌المللی، تبلیغات رسانه‌ای ضدایرانی، تلاش‌ها و لابی‌گری‌های سفیر و سفارت امارات متحده عربی در واشینگتن علیه جمهوری اسلامی ایران و آزار و اذیت ایرانیان مقیم امارات، عدم صدور روادید برای معلمان ایرانی، مانورهای نظامی تحریک‌کننده انجام دادند. درمورد علل افزایش تنش امارات متحده عربی و جمهوری اسلامی ایران می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

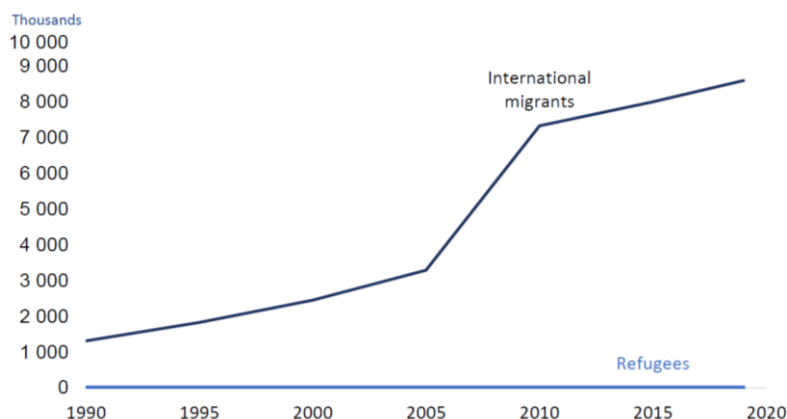
- اختلاف دیدگاه نسبت به سیاست بین‌الملل: امارات متحده عربی به دلیل اتخاذ مواضع محافظه‌کارانه و همچنین هم‌پیمانی با ایالات متحده آمریکا، با جمهوری اسلامی ایران که خواهان تغییر ساختار ناعادلانه نظام بین‌الملل و همین‌طور دارای تعارض جدی با ایالات متحده آمریکاست دارای تعارض دیدگاه نسبت به سیاست بین‌الملل می‌باشد.
- ترس از گسترش نفوذ جمهوری اسلامی ایران: ایالات متحده آمریکا، رژیم صهیونیستی و عربستان سعودی به دلیل احساس تهدید از قدرت و نفوذ روزافزون جمهوری اسلامی ایران از این نفوذ تهدیدی را بر ساخته‌اند. یکی از عوامل اقدامات امارات متحده عربی، گسترش نفوذ جمهوری اسلامی در منطقه خلیج فارس است که به نظر می‌رسد مقامات این کشور بر همین اساس گسترش نفوذ جمهوری اسلامی ایران را برای خود یک تهدید جدی تلقی می‌کنند که این نفوذ بقایشان را تهدید می‌کند.
- اختلاف بر سر موضوع یمن: کشور امارات متحده یکی از کشورهای فعال در تهاجم نظامی به یمن برای سرکوب جنبش انصارالله است و نیروهای این کشور در کنار نیروهای عربستان سعودی به نیروهای وفادار به منصور هادی کمک می‌کنند. جمهوری اسلامی ایران نیز با حمایت از دولت مردمی حاکم بر یمن به حمایت از انصارالله پرداخته است و این امر یکی از دلایل تشدید اختلافات است.
- همسویی با عربستان سعودی: یکی دیگر از متغیرهای تأثیرگذار بر سیاست ضدایرانی امارات متحده عربی، افزایش همسویی منافع امارات متحده عربی با عربستان سعودی است. در سال‌های اخیر، همسویی خاصی بین این دو کشور ایجاد شده که شاید پررنگ‌ترین جلوه آن قطع رابطه آنها با قطر بوده است. به نظر می‌رسد وقتی دو کشور هنجارها و انگاره‌های یکسانی (از جمله: تقویت شورای همکاری خلیج فارس، احساس تهدید از جمهوری اسلامی ایران، تعارض با قطر، سیاست‌های نفتی مشترک و روحیات مشترک شیخ محمد بن زاید آل نهیان با شاهزاده محمد بن سلمان آل سعود) نسبت به موضوعات بین‌المللی داشته باشند، میانشان همسویی و در ادامه همکاری بیشتری شکل می‌گیرد.
- اختلاف ارضی بر سر جزایر سه‌گانه ایرانی: امارات متحده عربی ادعای مالکیت سه جزیره ایرانی تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی را دارد و جمهوری اسلامی ایران نیز به دلیل حفظ تمامیت ارضی خود، ادعای این کشور را رد می‌کند. در سال‌های اخیر هرچه این کشور از قدرت اقتصادی و نظامی بیشتری برخوردار شده، بر ادعای ناحق و غیرقانونی خود بیشتر اصرار کرده است. امارات متحده عربی درصدد است از فرصت تعارض جمهوری اسلامی ایران با غرب به‌ویژه ایالات متحده آمریکا و همین‌طور عربستان سعودی استفاده کند و با همسو کردن دیگر کشورها بر مشروعیت ادعایی خود بیفزاید؛ ولی تاکنون با توجه به نبود ادله کافی برای این ادعا و همچنین قدرت سیاسی و نظامی جمهوری اسلامی ایران کاری از پیش نبرده است.

۳- ایرانیان مقیم امارات

طی چند دهه گذشته، امارات متحده عربی یکی از برجسته ترین کشورهای نفت خیز جهان واقع در منطقه خلیج فارس به مقصد محبوب مهاجران بالأخص افرادی که به دنبال فرصت های شغلی هستند تبدیل شده است. امارات متحده عربی به دلیل جذابیت اقتصادی، ثبات نسبی سیاسی و زیرساخت های مدرن، مهاجران زیادی را جذب می کند، این مهاجران بیش از ۹۰ درصد نیروی کار این کشور را تشکیل می دهند. حدود ۶۰۰ هزار ایرانی مقیم این کشور می باشند که بخش عمده ای از ایرانیان امارات از حدود یک قرن پیش از استانهای جنوبی یعنی هرمزگان، فارس و بوشهر به این سرزمین مهاجرت نموده و بخش دیگری نیز در دوران پس از انقلاب اسلامی و جنگ ایران و عراق به امارات مهاجرت کرده اند که شامل همه نقاط ایران می گردد. حضور ایرانیان در امارات متحده عربی، عنصر پیوند دهنده دو کشور است. آنها با فعالیتهای اقتصادی خود عملاً برای هر دو کشور سودمند بوده و می توانند به پل ارتباطی و عامل تعمیق شناخت دو کشور، تبدیل شوند.

عنوان	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۱۹
مهاجران (میلیون نفر)	۱,۱۳۰,۶	۱,۸۲۴,۱	۲,۴۴۷,۰	۳,۲۸۱,۱	۷,۳۱۶,۷	۷,۹۹۵,۱	۸,۵۸۷,۳
درصد از جمعیت امارات	%۷۱,۵	%۷۵,۵	%۷۸,۱	%۷۱,۵	%۸۵,۶	%۸۶,۳	%۸۷,۹

جدول میزان مهاجرت به امارات توسط سازمان ملل متحد

نمودار میزان مهاجرت به امارات متحده عربی

۱-۳ تاریخچه، تعداد، نحوه پراکندگی در شهرها

تاریخچه و علل مهاجرت

ابتدا باید مطرح نمود که نزدیکی جغرافیایی دبی به ایران، رونق تجارت مروارید و سابقه‌ی تجارت دبی با ایران باعث شدند به تدریج خانواده‌های بازرگانان بنادر جنوبی ایران از اواخر سده‌ی ۱۸۰۰ میلادی در دبی ساکن شوند و موج اول مهاجرت به امارات شکل گیرد. ایرانیانی که در این دوره در دبی مستقر شدند، تاریخ‌شان پیوند ناگسستنی‌ای با امارات دارد؛ آنها در امارات عجمی (عجمی، اماراتی ایرانی تبار) خوانده می‌شوند. موج بعدی اسکان در دبی اوایل سده‌ی ۱۹۰۰ است که با افول بندر لنگه، دبی بندر عمده‌ی خلیج فارس می‌گردد، که تا دهه‌های ۱۹۲۰ که رضا شاه مالیات بیش‌تری بر تجارت بست، و ۱۹۳۰ (کشف حجاب) ادامه می‌یابد. در روایات عجمی‌ها، و حتی ایرانیان مهاجر، موضوع کشف حجاب نقش مهمی در مهاجرت‌ها داشته است، زیرا بسیاری حاضر به تحمل این توهین و بی‌حرمتی مذهبی نشده بودند. به علاوه باید در نظر داشت که سکونت ایرانیان در دبی منجر به نطفه‌بستن نخستین هسته‌های شهرنشینی شده؛ برای مثال، این ایرانیان بودند که معماری را با خود به امارات برده و این سازه‌ها، بادگیرها، که امروزه سمبل تاریخ بومی دبی و جاذبه‌ای برای توریسم آثار باستانی می‌باشد، دارای منشأ ایرانی هستند. این افراد پس از تشکیل دولت امارات متحده عربی در سال ۱۹۷۱ میلادی به تابعیت این کشور درآمدند و در حال حاضر در موقعیت مناسبی از نظر اجتماعی و حتی در رده‌ی بالایی از مناصب حکومتی قرار دارند و در موارد متعددی حتی از نزدیکان و بستگان شیوخ حاکم نیز بستگان و خویشاوندانی در شهرهای جنوبی ایران زندگی می‌کنند و دارای اصل و نسب ایرانی هستند.

موج سوم مهاجرت‌ها در اوایل انقلاب اسلامی در ایران ۱۹۷۹-۱۹۷۸ و به دنبال آن جنگ ۸ ساله با عراق است که ایرانیان به امارات بالأخص دبی مهاجرت نموده‌اند. در حالی که نخستین ایرانیانی که وارد دبی شده بودند عموماً به دنبال استقلال امارات متحده‌ی عربی در سال ۱۹۷۱ به عنوان شهروند امارات شناخته شدند، اما آن‌هایی که پس از استقلال وارد امارات شدند، مهاجرموقت شناخته شده‌اند. این دسته از افراد در کارهای خدماتی و بازرگانی و به طور کلی در بخش خصوصی و دولتی و نیمه دولتی مشغول بوده و از تخصص و امور فنی بی‌بهره هستند.

با این وجود، این دوره شاهد شکوفایی مبادلات اقتصادی میان ایران و دبی بود تا آن‌جا که حتی برخی تحلیل‌گران پیشنهاد کردند که بخش خصوصی ایران در دبی مستقر گردد. ایران تا همین اواخر یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری دبی بود. حتی در میانه‌ی دهه‌ی ۱۹۹۰ بزرگ‌ترین شریک تجاری دبی ایران شد، طوری که در سال ۱۹۹۴ حجم تجارت دبی با ایران ۱٫۱ میلیارد دلار بود، حال آن‌که میزان تجارت دبی با هندوستان که در رده‌ی دوم قرار داشت، تنها به ۲۴۳ میلیون دلار می‌رسید.

موج چهارم در دهه‌های اخیر می‌باشد که بدلیل عدم ثبات اقتصادی، نبود اسکله‌های مجهز و خدمات بانکی پیشرفته در کشور برخی از سرمایه‌گذاران به منظور فعالیت‌های اقتصادی به امارات مهاجرت نمودند. در این

دوره امارات متحده عربی به یکی از راه های خروج ایران به جهان در زمان تحریم تبدیل شد. امارات متحده عربی در تحریم های اعمال شده علیه ایران فرصتی ارزشمند یافت که در طی آن توانست سرمایه ایران را به خود جلب نماید. البته برخی معتقدند این امر به سود ایران نیز بوده و یکی از مهمترین دلایلی که منجر به شکست تحریمهای اقتصادی علیه ایران شده نیز حضور دفاتر و شرکتهای ایرانی که به بخشی از اقتصاد امارات به طور کلی و به طور خاص امارت دبی تبدیل شده اند، می باشد.

قابل ذکر است که بسیاری از شرکت ها و دفاتر تجاری ایرانی فعال در امارات به نهادهای خاص وابسته به جمهوری اسلامی ایران تعلق دارند.

در موج چهارم به قشرهای دیگر از جمله زندانیان ایرانی در امارات (بدلیل قاچاق، مسائل امنیتی و ...) که حدود ۴۰۰ نفر هستند، افرادی که در ایران از وضع اقتصادی مناسبی برخوردار هستند و مشغول به فعالیت های اقتصادی هستند و به منظور اینکه همسر و فرزندان خود برای زندگی بهتر در کشور دیگری ساکن باشند می توان اشاره نمود.

تعداد و نحوه پراکندگی

این کشور، بعد از آمریکا و ترکیه، سومین کشور مقصد برای مهاجران ایرانی است. حدود ۶۰۰ هزار ایرانی در امارات و ۸۵۰۰ شرکت عمده سرمایه گذاری ایرانی که ارزش آن حدود ۳۰۰ میلیارد دلار برآورد شده است، مشغول به فعالیت می باشند. بخش اعظم ایرانیان در دبی، ابوظبی و شارجه ساکن هستند. ایرانیان ساکن دبی حدود ۴۰۰ هزار نفر تخمین زده شده اند. که در حال حاضر بیش از 6500 شرکت و 10 هزار دانشجوی ایرانی در دبی ساکن هستند و بیش از 25 درصد جمعیت این بندر را ایرانیان تشکیل می دهند. خیابان سطوه، پالم جمیرا، مارینا و یا برج خلیفه در دبی از مناطقی هستند که ایرانیان مقیم در دبی حضور بیشتری دارند.

۲-۳ نحوه اشتغال، میزان نفوذ

جمعیت ایرانیان مقیم در امارات متحده، از اقشار مختلف در سطوح مختلف اجتماعی و اقتصادی تشکیل شده است. به طور کلی حضور سرمایه گذاران ایرانی در این کشور، بسیار برجسته است. امروزه ایرانیان در سراسر امارات متحده پراکنده و در مشاغل عالی و معتبر مثل مهندسی، پزشکی، آموزگاری تا کارهای پائین تر مانند کارگری، ملوانی، صیادی و ماهیگیری اشتغال دارند.

به علاوه ایرانیان در مشاغل نظامی نیز مشغول می باشند، بسیاری از پلیس های امارات، اصالتا متعلق به قسمت جنوبی ایران و بلوچستان هستند. برای مثال، یک چهارم افسران پلیس در ساختمان مرکز تجارت جهانی دبی، محل ساختمان کنسولگری، به لاری سخن می گویند که گویشی فارسی است.

از نظر قبیله‌ای نیز بسیاری از مردم جنوب ایران دارای اقوام و بستگان نزدیک نسبی و سببی در کشور امارات می‌باشند و لذا از طریق قبیله و خون نیز دارای وجه اشتراک می‌باشند و به دلیل این قرابت فAMILI، تردد میان این دو جامعه بسیار زیاد شده است. حتی در بسیاری از موارد مشاهده گردیده که افرادی در هر دو سرزمین دارای محل استقرار و منزل و خانواده و بستگان بوده و به طور دائم در تردد می‌باشند.

بنابراین ایرانیان هم در سطوح مختلف اجتماعی-فرهنگی و هم در سطوح اقتصادی از نفوذ بالایی در این کشور برخوردار هستند اما به نظر می‌رسد متأسفانه اکثر آنان دیدگاه همسویی با جمهوری اسلامی ایران ندارند.

وضعیت دستمزد در کشور امارات

در این کشور نسبت به دیگر کشورها دستمزد مناسبی برای افراد در نظر گرفته شده است. ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که درآمدزایی در کشور امارات می‌تواند آسان و یا سخت باشد و بستگی به سبک زندگی افراد دارد. اینطور که مشخص شده است نوع درآمد بر اساس نوع کار افراد تغییرات زیادی دارد، افرادی که ورود به کارهای فنی با مهارت بالا دارند اغلب از نظر درآمدزایی در رتبه خوبی قرار می‌گیرند؛ این در حالی است که افراد در زمینه بازاریابی و مدیریت فروش در کشور امارات از نظر درآمدی رتبه پایین تری دارند. از جمله آن می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

۱. میانگین حقوق کار حسابداری در دبی، ماهیانه بیش از ۱۴۰۰۰ درهم.
۲. میانگین حقوق کار معماری در دبی، ماهیانه ۲۵۰۰۰ درهم.
۳. میانگین حقوق کار تدریس و آموزش در دبی، ماهیانه بیش از ۱۴۰۰۰ درهم.
۴. میانگین حقوق کار پوشاک و فشن در دبی، ماهیانه برابر ۱۳۰۰۰ درهم.
۵. میانگین حقوق کار بیمه در دبی، ماهیانه بیش از ۱۶۰۰۰ درهم.
۶. میانگین حقوق کار مهندسی آی تی در دبی، ماهیانه برابر ۱۸۰۰۰ درهم.
۷. میانگین حقوق کار طراحی داخلی در دبی، ماهیانه ۲۲۰۰۰ درهم.
۸. میانگین حقوق کارهای مرتبط با سلامتی و پزشکی در دبی، ماهیانه بیش از ۲۷۰۰۰ درهم.

فرصت های شغلی کشور امارات بالاخص برای اتباع ایرانی

اولین گزینه در این زمینه مهندسی آی تی و نرم افزار است، افرادی که در این زمینه فعالیت می‌کنند از نظر درآمدی نسبت به سایر گروه‌ها رتبه بالاتری دارند. در واقع یکی از ده تخصص برتر در کشور امارات، نرم افزار است. افرادی که مهارت و دانش زیادی در زمینه علوم کامپیوتر دارند می‌توانند ورود به این بخش داشته باشند؛ به طور کلی نیاز به متخصصان کامپیوتر در این کشور بسیار زیاد است. میانگین حقوق این افراد بین ۱۰ الی ۲۰ هزار درهم اعلام شده است. معماری و مهندسی دومین تخصص مورد نیاز برای کار در دبی است. به طور

کلی ساخت و ساز و طراحی معماری در این کشور رتبه زیادی دارد. در کشور امارات ساختمان و برج ها و مراکز خرید زیادی دیده می شود و معماری از دسته شغل های درآمدزا در این کشور محسوب می شود. به طور کلی این گروه درآمدی ما بین ۱۰ الی ۲۵ هزار درهم دارند. آشپزی و مهارت های مرتبط به آن از دیگر شغل های درآمدزا در کشور امارات محسوب می شود، در این کشور طیف گسترده ای از غذاها و نوشیدنی ها وجود دارد و تجربه و علاقه کافی به کار در رستوران می تواند یک فرصت مالی خوب را برای شما فراهم سازد.

۳-۳ مسائل هویتی و فرهنگی و وضعیت اجتماعی ایرانیان مقیم امارات

به طور کلی ایرانیان مقیم امارات در خصوص مسائل هویتی ایرانی نسبت به ایرانیان دیگر کشورها، هویت ایرانی خود را بیشتر حفظ نموده اند، این امر می تواند بدلیل حضور تعداد کثیری از ایرانیان مقیم آن کشور، رفت و آمد دیگر ایرانیان به این کشور با اهداف توریستی و به علاوه نزدیکی این افراد به ایران و امکان رفت و آمد به ایران می توان اشاره نمود.

ایرانیان امارات مستقل از این که چه مدت در این کشور سابقه ای اقامت داشته باشند، همواره مهاجرموقت باقی می مانند، و بر اساس قوانین اقامت در آن جا جمعیت گذری شناخته می شوند و نمی توانند تقاصای اقامت دائم و تابعیت داشته باشند. بنابراین هویت خود را حفظ نموده و همواره سفرهای عادی کاری و تعطیلات تابستانی و توقف های گذری برقرار می باشد که سبب ارتباط با هویت فرهنگ ایرانی می گردد. به گفته برخی افراد مقیم نیز آنان احساس می کنند در یک استان جنوبی ایران زندگی می کنند.

بنابراین می توان گفت ایرانیان اماراتی ضمن حفظ هویت خود با مؤسسات اقتصادی، آموزشی، اجتماعی و مذهبی خود در امارات، از کلیه اصول یک زندگی قدرتمند و استقرار کامل برخوردار و تاثیر گذار در زمینه های فرهنگی-اجتماعی بر جامعه امارات هستند.

۳-۴ مشکلات ایرانیان مقیم امارات و انتظارات آنان از دولت ایران

ایرانیان در امارات با توجه به اینکه هویت خود را حفظ نموده و خود را ایرانی می دانند، انتظاراتی از دولت ایران برای بر طرف نمودن مشکلات خود دارند که برخی از این مشکلات عبارتند از:

- تلاش برای بهتر شدن عملکرد مدارس ایرانی در این کشور در خصوص مسائل آموزشی و همچنین بازگشایی برخی مدارس که توسط دولت امارات تعطیل گردیده است.
- حمایت جدی تر ایران در برابر برخوردهای توهین آمیز پلیس امارات با ایرانیان حتی با تجار
- پیگیری مسائل اقامتی آنان بدلیل عدم تمدید اقامت برخی از ایرانیان به بهانه مسائل امنیتی و اخراج آنان
- تلاش برای فعال سازی کانال ورود ارز به ایران که دولت امارات بدلیل تحریم آن را مسدود نموده است.

- تلاش برای بازگشایی بیمارستان ایرانیان که دولت امارات با قطع خدمات بیمه ای سبب تعطیلی این بیمارستان که صاحب ملک آنان هلال احمر است و به ایرانیان خدمات ارائه می‌نموده، شده است.

۵-۳ کانون های فعال ایرانیان در کشور امارات

- نمایندگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دبى: از جمله مراکز دیگری که در پیشبرد اهداف تبلیغی و فرهنگی و ارتقاء سطح فرهنگی شیعیان به طور اخص و کلیه افراد مقیم در این کشور به طور اعم مؤثر بوده است، دفتر نمایندگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دبى می‌باشد. این مرکز که در قالب اجزاء وابسته سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در دبى فعالیت می‌کند، دارای محدوده فعالیت نسبتاً وسیعی می‌باشد. از اقدامات این مرکز، عرضه و توزیع کتب و نشریات مذهبی و اسلامی، اجتماعی است که توانسته بخش قابل توجهی از متقاضیان آشنایی با فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی را با این وسیله به سوی خود جلب نماید.
- باشگاه ایرانیان دبى: باشگاه ایرانیان تنها مرکز ایرانی است که از قبل از انقلاب اسلامی برای هدایت فرهنگی ایرانیان تأسیس گردیده بود. این باشگاه در مساحتی بسیار وسیع بالغ بر پنج هکتار در یکی از مناطق بسیار خوب در شهر دبى واقع گردیده و دارای بخشهای مختلف رستوران، زمین چمن فوتبال، زمین والیبال و بسکتبال و استخر شنای سرپوشیده و فضای اداری، هتل و اقامتگاه و نیز یک کتابخانه و نمازخانه و سالن آمفی تئاتر و سینما و تعدادی مغازه و یک کافی شاپ و بخش وسیعی جهت برگزاری مراسم عروسی و مجالس و فضای سبز بسیار زیبا می‌باشد.
- در این باشگاه کلاس‌های آموزشی مختلف، مراسم عزا و عروسی، برپایی جشن‌ها و عزاداری‌های سنتی و دیگر شعائر مذهبی با انسجام و نظم خاصی برگزار می‌گردد و نقش مهمی در وحدت هرچه بیشتر شیعیان با همدیگر و دیگر مسلمانان دارد.
- مسجد امام حسین: پس از پیروزی انقلاب اسلامی و نیاز مبرم شیعیان و ایرانیان برای داشتن یک مرکز به عنوان پایگاه رسمی و مهم جهت اجرای برنامه او مراسم و نیز محل تجمع مذهبی و ملی در کشور امارات و مخصوصاً در دبى، در یکی از مناطق بسیار خوب دبى در منطقه جمیرا این مسجد تأسیس گردید و پس از آن به مرور زمان بر وضعیت بنای ساختمانی آن و نیز امکانات رفاهی مجاور آن نیز افزوده گردید، تا آنجا که در حال حاضر علاوه بر فضای مسجد و شبستان‌های مجاور آن، دفتر رسمی نماینده محترم مقام معظم رهبری و سالن‌های مجاور جهت برگزاری کلاس‌های قرآن و احکام و نیز یک فضای مناسب و نسبتاً بزرگ برای محل اقامت روحانیون و مبلغین اعزامی از مرکز و نیز یک کتابخانه نسبتاً غنی از کتب اسلامی و مورد نیاز و ساختمان مسکونی برای اقامت نماینده مقام معظم رهبری و محلی برای پذیرایی از مهمانان و بعضی دیگر از اماکن لازم و مورد نیاز در کنار مسجد امام حسین تأسیس یافته است. از جمله فعالیت‌های این مسجد؛ برپایی نمازهای جمعه و

جماعت، کلاس‌های قرآن و احکام، پاسخ‌گویی به مسایل شرعی، برگزاری مراسم‌های مختلف مذهبی، رسیدگی به امور شیعیان و نیازمندان و رسیدگی به مواردی که به مقام معظم رهبری ارتباط پیدا می‌کند می‌باشد. این مرکز در بالا بردن همبستگی میان شیعیان بسیار مؤثر بوده است.

- فعالیت‌های آموزشی : حدود ده هزار دانش آموز و دانشجوی ایرانی، عدد قابل توجهی از جمعیت در این کشور را تشکیل می‌دهند. وجود چند مرکز آموزشی و مجتمع‌های بزرگ آموزشی ایرانی در کشور امارات نشان از اهمیت ویژه‌ای است که نظام جمهوری اسلامی ایران به موضوع تعلیم و تربیت نسل جوان خارج از کشور مد نظر داشته است. مجتمع‌های آموزشی ایرانی مستقر در کشور امارات که عمدتاً در دبی مستقر هستند عبارتند از چندین مدرسه آموزشی و دانشگاه آزاد اسلامی واحد دبی.

البته به دلیل قوانین حاکم بر کشور امارات مبنی بر تحت پوشش بودن کلیه مدارس خصوصی اعم از داخلی و خارجی، این مدرسه نیز به ناچار تحت نظارت کامل اداری و آموزشی وزارت آموزش و پرورش کشور امارات قرار گرفته و در بسیاری از قوانین و مقررات اداری مجبور به تبعیت از نظام اداری و آموزشی آنها گردیده، البته مطالب و متون درسی ارائه شده در این مجتمع، همگی مواد درسی کتب وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران است که تعدادی از متون درسی و کتب رایج در نظام آموزشی کشور امارات نیز به آنها اضافه گردیده است.

- بیمارستان ایرانی در دبی وابسته به هلال احمر : کشور امارات متحده عربی همه ساله پذیرای گردشگران بسیار و حتی مهاجرانی از کشور ایران است که مقصد بسیاری از آنان شهر دبی می‌باشد. همین مساله یکی از دلایل تاسیس بیمارستان ایرانیان در شهر دبی است. بیمارستان ایرانیان دبی در سال ۱۹۷۱ میلادی، در زمینی که شیخ راشد بن سعید آل مکتوم (حاکم آن زمان) برای ساخت این بیمارستان اهدا نموده بود، تاسیس شده است.
- شورای بازرگانی ایرانیان دبی : طی بیست سال گذشته، شورای تجارت ایران (IBC) بدنبال تسهیل نمودن استفاده سرمایه گذاران ایرانی از فرصتهایی است که در بازار امارات متحده عربی موجود می‌باشد.

۳-۶ محدودیت‌های پیش‌رو جهت رسیدگی ایران به ایرانیان مقیم کشور امارات

از محدودیت‌های جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به امور ایرانیان می‌توان به کاهش روابط ایران و امارات به دلیل اختلافات منطقه‌ای، هم پیمان شدن با رژیم صهیونیستی و دامن زدن امارات با تهدیدهای لفظی به اختلافات اشاره نمود که سبب شده مسئولان دو کشور رابطه خوبی نداشته و اماراتی‌ها در خصوص مرتفع نمودن مشکلات ایرانیان با دولت ایران همکاری ننمایند.

۳-۷ چهره های شاخص و موثر مقیم امارات

- برخی خانواده‌های با نفوذ ایرانی در امارات عبارتند از: گله داری، گرگاش، العقیلی و رفیق دوست. این افراد در فعالیتهای اقتصادی و سرمایه گذاری کلان مشغول به فعالیت می‌باشند.
- خانواده گله داری سابقه‌ی طولانی در فعالیتهای سازمانی و تجاری از دهه ۱۹۴۰ دارند. آنها اصالتاً اهل شهر گله دار استان فارس هستند. سه برادر گله‌داری اولین هتل مدرن دبی را ساخته اند. عبدالوهاب، همچنین روزنامه گلف تایمز را راه اندازی کرده و یکی از فرزندان نیز سردبیر روزنامه خلیج تایمز بوده است. یکی دیگر از فرزندان گله داری، مدیر عامل توسعه دهندگان بین المللی عمار می‌باشد که پروژه ساخت برج دبی را در پیش رو دارند، می‌باشد.
- همچنین خانواده‌های بزرگ دیگری مثل العقیلی که روابط تجاری قابل توجهی با ایران دارند، اشاره نمود.
- یکی دیگر از افرادی که می‌توان اشاره نمود ساره امیری یکی از ۹ وزیر زن کابینه دولت امارات و وزیر علوم امارات است. او از بلوچ‌های ساکن امارات است که به همراه خانواده به این کشور مهاجرت نموده بوده‌اند.

۳-۸ دیدگاه کلی مردم و دولت امارات نسبت به ایران

به طور کلی دیدگاه مردم و دولت امارات نسبت به ایران را می‌توان در دو بخش تقسیم بندی نمود. بخش اول بدلیل ارتباطات قومی و خویشاوندی با ایرانیان و همینطور مسئولین امارت دبی بدلیل رابطه اقتصادی با ایران نسبت به ایرانیان دیدگاه مناسبی دارا می‌باشند. دسته دوم اما همسو با دولت امارات و امارت ابوظبی نسبت به ایران دیدگاهی خصمانه داشته و ایرانیان را دشمن خود قلمداد می‌نمایند که تعداد این افراد با توجه به عملیات روانی صورت گرفته در راستای پروژه ایران هراسی رو به افزایش می‌باشد.

۳-۹ مهمترین مسئله اجتماعی آن کشور بالاخص مسئله اجتماعی ایرانیان آن کشور

چالش‌های فرهنگی-اجتماعی داخلی پیش روی امارات

از نظر داخلی کشور امارات دارای برخی چالش‌های تاثیرگذار است که برخی از این چالش‌ها و ضعف‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

- عدم تاریخ قوی و مشکلات هویتی و فرهنگی: مردم کشور امارات از نداشتن یک تاریخ قوی، از نظر فرهنگی و تمدنی رنج می‌برند و چه بسا همین امر به دامن زدن مشکلات هویتی که یکی از تهدیدهای جدی پیش روی این کشور است دامن می‌زند. همیشه تمدن و تاریخ منجر به تثبیت هویت و ایجاد ثبات در این زمینه شده است و کشورهایی که دارای این مولفه هستند در هر شرایط بحرانی تا حدودی از بحران هویتی در امان هستند.

- عدم شکل‌گیری یک ملت یک دست: امیر نشینی بودن، عدم اتحاد در مواقع بحرانی و اختلاف نظر که این امر منجر به تضعیف قدرت کشور امارات می‌شود. امیر نشینی در کشورهای عربی بیش از آنکه برای ایجاد اتحاد موثر افتد در برخی از شرایط باعث عدم اتحاد، ایجاد رقابت و اضافه نمودن مشکلات متعدد زیادی می‌شود. در امارت نیز که به طور قطع امیر نشینی حاکم است نمی‌توان از یک روال یکدست در تصمیمات داخلی و خارجی نام برد که این امر خود تهدید دیگری برای امارات هست.
- کم بودن جمعیت بومی و افزایش مشکلات ناشی از تبعات خارجی مانند تضاد های هویتی و اختلافات فرهنگی، اشتغال، آموزش و ... نیروی انسانی به خصوص نیروی بومی در کشوری مانند امارات با شرایط ارتباطی و منابع زیرزمینی که دارا می‌باشد در رشد و توسعه کشور بسیار تاثیر گذار است این در حالیکه که کشور امارات از نظر جمعیت بومی بسیار کم جمعیت است. همیشه در محافل مختلف رشد و توسعه از عامل جمعیت تاثیرگذار یخن در میان بوده است و لذا عنصر جمعیت یکی دیگر از نقاط ضعف امارات است که حتی از دید نظامی هم که به این مقوله بنگریم تهدیدی بزرگ محسوب می‌شود.
- تلاش برای بومی ساختن افراد وارد شده به کشور به خصوص ایرانیان، عربها و ... امارت به دلیل کم جمعیت بودن در پی بومی ساخت مهاجران وارد شده به این کشور است. بومی ساختن خارجی ها چه در کشور امارات و چه در کشورهای دیگر شاید در برخی مواقع موثر واقع شود اما باید توجه داشت که هنگام فراهم شدن زمینه برای مهاجران ممکن است ادعاهای سرزمینی در آنها رشد کند و از سوی دیگر بومی کردن آنها باعث سرخوردگی مردم بومی و حس رقابت با آنها گردد و این امر خود منجر به بی نظمی و بحران آفرینی در کشور می‌شود. بر همین اساس است که برای بوی سازی خارجی ها در هر کشور باید تدابیر قوی و محکمی را اتخاذ نمود.
- عدم مشارکت سیاسی و آزادی‌های سیاسی شهروندان که این امر در کنار رشد اقتصادی منجر به نامتوازن بودن توسعه می‌گردد. علی‌رغم آنکه برنامه‌ریزی‌ها در امارات بر بُعد اقتصادی خیلی تاکید دارند اما متأسفانه مردم این کشور از مشارکت سیاسی و یا آزادی های سیاسی و اجتماعی اندکی برخوردارند که اگر این روند ادامه یابد شاهد رشد بیشتر اقتصادی و عدم توسعه سیاسی و فرهنگی می‌باشیم و در نهایت توسعه ای نامتوازن در امارات شکل خواهد گرفت.

برخی مشکلات اجتماعی پیش روی ایرانیان مقیم امارات

- متأسفانه در سال‌های اخیر سعی دولت امارات بر این است که فرهنگ و زبان ایران در منطقه رشد نکند و حضور ایرانی‌ها در آنجا تثبیت نگردد. به همین منظور در این کشور مرتباً علیه حضور خارجی‌ها آیین‌نامه و مصوبه صادر می‌شود و اکثراً طوری تدوین می‌شوند که بیشترین محدودیت را نسبت به ایرانی‌ها به همراه داشته باشند.

- برخورد تبعیض آمیز با ایرانیان به خصوص شیعیان به طوریکه این روزها ایرانیان مقیم امارات از مراجعات اداری واهمه دارند، از سویی برخورد تحقیرآمیزی که در نحوه برخورد با ایرانیان داشته اند این روزها شدت گرفته و از دیگر سوی در صورت مشاهده کمترین مشکل جزئی در سوابق آنان، ابطال اقامت این دسته از هموطنانمان را بدنبال دارد.
- شیعیان مهاجر در امارات به دلیل حفظ منافع و مصالح مادی خود در مراسم‌های شیعیان نمی‌توانند حضور پیدا کنند و تعدادی از بازرگانان شیعه به دلیل ترس از اخراج، شیعه بودن خود را پنهان می‌کنند.
- عدم وجود روحانیون و مبلغین مذهبی کاملاً آشنا با مسائل اجتماعی، مذهبی و فرهنگ مردم برای انجام امور تبلیغی و پاسخگویی به مسائل شرعی و مذهبی و اجتماعی.
- عدم وجود یک مرکز رهبری شیعی برای هدایت کامل تمام شیعیان در امارات متحده عربی که جنبه‌های اجتماعی و مذهبی را همزمان بر عهده بگیرد و بتواند در مقام دفاع از حقوق حقه شیعیان در این جامعه قرار گیرد.

۱۰-۳ نحوه اخذ اقامت و ویزا

- اصولاً، فرآیند مهاجرت به امارات از طریق اهدافی که شخص متقاضی مهاجرت درصدد دستیابی به آن می‌باشد، تعریف می‌گردد. با توجه به انواع اهداف مهاجرتی جهت تحصیل، سرمایه گذاری و کار انواع روش های مهاجرت به امارات تعریف می شود. روش های مهاجرت قانونی به امارات عبارتند از:
- مهاجرت از طریق کار: افراد مایل به انجام کار در امارات نیازمند اخذ ویزای کار امارات از طریق کارفرمای خود هستند. مهم ترین اصل برای دسترسی به شغل در کشور امارات یافتن یک کفیل در این کشور است که ضامن حضور متقاضی در امارات باشد.
 - مهاجرت از طریق تحصیل : در صورتی که متقاضی تحصیل در یکی از دانشگاه های امارات هستید، نیازمند ویزای تحصیلی برای تحصیل و اقامت در این کشور می باشد که فرآیند اخذ ویزای تحصیلی پس از صدور نامه پذیرش از سوی دانشگاه میسر است.
 - مهاجرت از طریق سرمایه گذاری: اگر خواستار سرمایه گذاری و راه اندازی شرکتی در امارات هستید و درصدد اخذ روادید اقامتی می باشید، پس ممکن است "ویزای اقامت سرمایه گذار" را درخواست دهید. شرط درخواست این نوع ویزا، توسط دعوت نامه از اسپانسر شرکت یا شخص می باشد.
 - مهاجرت از طریق ازدواج : بنا به قوانین مهاجرتی امارات، این نوع مهاجرت به اخذ روادید اقامت دائم امارات منجر می‌شود.

۴- معرفی اجمالی فرهنگ امارات

بافت اجتماعی این کشور به صورت قبیله‌ای بوده و در واقع، نظام اجتماعی این کشور و جهت گیری آن، تحت تأثیر فرهنگ عربی، ارزش‌های اسلامی و آداب و رسوم قبیله‌ای قرار دارد. مردم امارات اغلب اعتقادات دینی زیادی دارند و از این رو فرهنگ‌های اسلامی و مذهبی مشترک زیادی بین مردم ایران و امارات دیده می‌شود. امارات یکی از توریستی‌ترین کشورهای جهان است و سالانه میلیون‌ها توریست خارجی از آن بازدید می‌کنند. شکار با شاهین، شعر و رقص و پایکوبی سنتی و ملی، مسابقه‌های شترسواری، عروسی‌های طولانی و تجملاتی و دیگر سنت‌ها را می‌توان از مواردی که نمایانگر جامعه اصیل امارات می‌باشد برشمرد.

به علاوه طبقه بندی اجتماعی به وضوح در امارات تعریف شده است و اولین تمایز، بین مردم بومی این کشور و جمعیت مهاجر وجود دارد. خویشاوندان شیخ حاکم نه تنها از بالاترین مقام جامعه به لحاظ سیاسی و اجتماعی برخوردارند، بلکه بسیار ثروتمند و قدرتمند هستند. طبقه‌ی بازرگان دومین لایه از طبقه اجتماعی به‌شمار می‌رود و سپس متخصصان طبقه‌ی متوسط با تحصیلات عالی هستند و پایین‌ترین طبقه به اقشار کم درآمد نظیر کشاورزان اختصاص دارد.